

TÜBİTAK-2209-A ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ ARAŞTIRMA PROJELERİ DESTEĞİ PROGRAMI

Başvuru formunun Arial 9 yazı tipinde, her bir konu başlığı altında verilen açıklamalar göz önünde bulundurularak hazırlanması ve ekler hariç toplam 20 sayfayı geçmemesi beklenir (Alt sınır bulunmamaktadır). Değerlendirme araştırma önerisinin özgün değeri, yöntemi, yönetimi ve yaygın etkisi başlıkları üzerinden yapılacaktır.

ARAŞTIRMA ÖNERİSİ FORMU

2023 Yılı

1. Dönem Başvurusu

A. GENEL BİLGİLER

Başvuru Sahibinin Adı Soyadı: Salih ATAŞ
Araştırma Önerisinin Başlığı: 6 Şubat Kahramanmaraş Depremi Örneği Bağlamında Toplumun Yardımlaşma Örüntülerinin Psiko-Sosyal Analizi: Bursa Örneği
Danışmanın Adı Soyadı: Prof. Dr. Vejdi BİLGİN
Araştırmanın Yürütüleceği Kurum/Kuruluş: Bursa Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

ÖZET

Türkçe özetin araştırma önerisinin (a) özgün değeri, (b) yöntemi, (c) yönetimi ve (d) yaygın etkisi hakkında bilgileri kapsamı beklenir. Bu bölümün en son yazılması önerilir.

Psiko-sosyal bir varlık olan insanın, 6 Şubat Kahramanmaraş Deprem öncesi ve sonrası ya da deprem sürecinde **yardımlaşma psikolojisine etki eden faktörlerin incelenmesi**, depremin yardım eden birey üzerindeki etkisini görmek açısından önem arz etmektedir.

Bu projenin temel amacı bireyin, deprem ekseninde, **yardımlaşma örüntülerinin** ortaya çıkarılmasıdır. Bireylerin yardımlaşma kavramına yüklediği anlamın ortaya çıkarılması, yardımlaşma tutum ve davranışlarında cinsiyete, eğitim ve gelir durumlarına göre farklılaşmanın söz konusu olup olmadığı, deprem bölgesinin Bursa'ya uzak olmasına rağmen bireylerde deprem kaygısı oluşturup oluşturmadığı ve varsa bu kaygının yardım faaliyetlerine etkisinin olup olmadığı gibi hususlar ise projenin alt hedeflerindendir.

Çalışmada yöntem olarak **nitel araştırma yöntemi** kullanılacaktır. Çalışmada veri toplama aracı olarak **mülakat tekniği** uygulanacaktır. Mülakatların uygulanacağı çalışma grubu Bursa'da yaşayıp deprem sürecinde yardımda bulunan 30 bireyle sınırlandırılacaktır. Çalışma grubu oluşturulurken bireylerin yaş, cinsiyet, eğitim ve sosyoekonomik durumları gibi değişkenler göz önünde bulundurularak katılımcıların heterojen olmasına özen gösterilecektir. Mülakat sorularının hazırlanmasının ardından 3 kişiye pilot uygulama yapılarak soruların amaç ve hedeflere uygun olup olmadıkları sınanacaktır. Mülakatlardan elde edilen veriler nitel ve karma yöntemler için tasarlanmış bir yazılım programı olan **MAXQDA** ile analiz edilecektir.

Projenin, 4 iş paketi halinde **6 ay** içerisinde tamamlanması öngörülmektedir.

Veriler, analiz sonucu bir bütünlük içerisinde rapora dönüştürülecektir. Gerek STK gerekse devlet kuruluşlarıyla paylaşılan proje raporunun dikkate alınması beklenmektedir. Literatüre bakıldığında konuyla ilgili çalışmaların yetersiz olduğu tespit edildiğinden proje sonunda **sözlü bildiri** ve hakemli dergilerde **makale** yayınlamak literatüre katkı sağlamak amaçlanmaktadır. Buna ek olarak proje sonuçlarının Bursa Uludağ Üniversitesi Öğrenci Toplulukları bünyesinde **panel** şeklinde öğrencilere duyurulması amaçlanmaktadır. Ayrıca projeyi diğer araştırmalardan ayıran konusunun lisansüstü araştırmacılara ilham vermesi beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Deprem, 6 Şubat Depremi, Yardımlaşma, Bursa

• ÖZGÜN DEĞER

1.1. Konunun Önemi, Araştırma Önerisinin Özgün Değeri ve Araştırma Sorusu/Hipotezi

Araştırma önerisinde ele alınan konunun kapsamı ve sınırları ile önemi literatürün eleştirel bir değerlendirmesinin yanı sıra nitel veya nicel verilerle açıklanır.

Özgün değer yazılırken araştırma önerisinin bilimsel değeri, farklılığı ve yeniliği, hangi eksikliği nasıl gidereceği veya hangi soruna nasıl bir çözüm geliştireceği ve/veya ilgili bilim veya teknoloji alan(lar)ına kavramsal, kuramsal ve/veya metodolojik olarak ne gibi özgün katkılarda bulunacağı literatüre atıf yapılarak açıklanır.

Önerilen çalışmanın araştırma sorusu ve varsa hipotezi veya ele aldığı problem(ler)i açık bir şekilde ortaya konulur.

Yardımlaşma, sosyal bilim araştırmalarında “prososyal davranış” kavramı başlığı altında ele alınmaktadır. Prososyal davranış kısaca yardımlaşma, dayanışma, adil olma, dürüst davranma, paylaşma gibi karşılığı olsun veya olmasın toplum ve bireylerin yararı için yapılan her türlü eyleme denilmektedir (Ayten, A. 2009., Baycar, 2019). Öte yandan, hayatın bir gerçeği olan doğa kaynaklı afetler yerkürede (çoğunlukla aniden ve önlem alınamayacak kadar kısa sürede) meydana gelir. Bu olaylar toplumu kendi kaynaklarıyla baş edemeyeceği ekonomik ve sosyal kayıplara uğratabilir, yaşamın akışını tamamen durdurabilir ya da altyapı sistemlerini kesintiye uğratabilir (Bilen ve Polat, 2022). Bahsedilen doğal afetlerden birisi **depremdir**. Deprem insanlığı etkilemekte, tarih boyunca yapılan yardım ve yardımlaşma tanımını değiştirebilmektedir. Söz gelimi son zamanlarda gerek devlet gerekse halk bazında ‘yardım’ başlığı altında her zamankinden daha fazla bir hareketlenme görülmektedir. Örneğin; On Birinci Kalkınma Planı’nın 693.3. bendinde kentsel dönüşüm projelerinde dönüşüm alanlarının altyapılarının oluşturulması, idari ve çevresel düzenlemeler ve kira

yardımları ile hak sahiplerinin mali ihtiyaçlarının karşılanması için finansman modeli geliştirilmesi planlanmıştır (On Birinci Kalkınma Planı, (2019-2023)). Böylesi bir durumda güncel bir konu olup asrın felaketi olarak nitelendirilen **6 Şubat Kahramanmaraş Depremi ekseninde yardımlaşma kavramı üzerine** araştırma yapma ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Sonuç olarak bu projede psiko-sosyal bir varlık olan insanın toplumsal yardımlaşmaya katkıda bulunurken hangi ruh halinin onu yardımlaşmaya teşvik ettiğinin, doğal bir felaket olup toplumsal bir krize sebebiyet veren deprem özelinde, Bursa örneği bağlamında bireyi baz alan kapsamlı bir incelemenin yapılması hedeflenmektedir. Karmaşık bir varlık olması nedeniyle insanın psikolojisini etkileyen farklı etmenler bulunmaktadır. Aynı şekilde bireyin yardımlaşma eylemini belirleyen ve etkileyen farklı faktörler söz konusudur. Bu faktörler çeşitli araştırmalarla tespit edilmiştir. Örneğin (1) bazen yardım edilenin durumu, (2) bazen edenin durumu, (3) bazen yardım etmede sosyal normların, (4) bazen de diğer kişilerin etkileri bireyin yardıma dair tutumlarını şekillendirebilmektedir (Ayten, A. 2013., Baycar, 2019). Bazen de insanların kendilerine yardım edenlere yardımda bulundukları görülmüştür (Gouldner, 1960, Baycar, A. 2019). Klasik literatüre baktığımızda Freud'a göre insan bencildir ve onun tabiatında yardımseverliğe rastlamak mümkün görünmemektedir (Freud, 1997, Demir, M. 2017). Ancak Maslow'a göre insanın yardım etme isteği doğuştan var olan kendini gerçekleştirme arzusunun bir parçasıdır (Maslow, 2001, Demir, M. 2017). Proje hazırlık çerçevesinde yapılan literatür araştırmasında yardımlaşma bağlamındaki saha araştırmalarının çoğu zaman **yardım edenleri değil, yardım edilenleri** konu edindiği tespit edilmiştir (Örnek olarak bkz. İşler, 2022). Bu projede cinsiyetin yardımlaşmaya etkisinin ortaya çıkarılması alt hedeflerden biridir. Ancak örneğin bu kapsamda yapılan bir tez çalışması (Anık, 2019) yine yardım edileni konu edinmiş ve bireyin psikolojik boyutunu ihmal edip çalışma iktisat bağlamı ile sınırlı kalmıştır. Buna ek olarak yardım edenler üzerine yapılmış nadir çalışmalardan biri, cinsiyet bağlamında kendiliğinden gönüllü olmanın etmenlerini araştırmış fakat ele aldığı yardımseverliğin deprem öncesi-sonrası bağlamında karşılaştırılması noktasında eksik kalmıştır (Örnek olarak bkz. Boztilki, 2023).

Dolayısıyla özgün değer açısından bu projenin diğer çalışmalardan temel farkı **yardım edilenler değil, yardım edenler üzerine odaklanmasıdır**. Bu doğrultuda araştırma sorumuzu "Bireylerin yardım faaliyetlerinin arkasında yatan psiko-sosyal etmenler nelerdir?" şeklinde ortaya koyabiliriz.

Çalışmamızın alt problemlerini ise şu şekilde sıralayabiliriz:

- Bireylerin yardımlaşma tutum ve davranışlarında cinsiyete göre bir farklılaşma söz konusu mudur?
- Bireylerin yardımlaşma tutum ve davranışlarında eğitim düzeylerine göre bir farklılaşma söz konusu mudur?
- Bireylerin yardımlaşma tutum ve davranışlarında gelir durumuna göre bir farklılaşma söz konusu mudur?
- Bireylerin yardımlaşma tutum ve davranışlarında sivil toplum kuruluşlarına mensubiyetlerine göre bir farklılaşma söz konusu mudur?
- Sosyal medya kullanımının bireylerin yardımlaşma tutum ve davranışlarına etkisi nedir?

Alan açısından son derece ehemmiyetli olan böyle bir konunun incelenmemiş olması büyük bir eksiklik arz etmektedir. Böyle bir eksikliğin bulunması, yardımlaşma olgusunun deprem özelinde incelenmesini ve birey bazlı bir araştırma yapılmasını zorunlu kılmıştır.

• Amaç ve Hedefler

Araştırma önerisinin amacı ve hedefleri açık, ölçülebilir, gerçekçi ve araştırma süresince ulaşılabilir nitelikte olacak şekilde yazılır.

Bu projenin temel amacı bireyin, maddi ve manevi yardımda bulunacağı zaman göz önünde bulundurduğu şartların ve etkisi altında kaldığı psiko-sosyal durumların deprem bağlamında bir değerlendirmesini yapmaktır. Buna ek olarak bireyin yardımseverlik noktasındaki deprem öncesi ve sonrasındaki tutum ve davranışlarının karşılaştırılması ve yardımseverlik algılarının belirlenmesidir. Tüm bunlar göz önünde bulundurularak aşağıdaki alt hedeflere odaklanılacaktır:

- Bireylerin yardımlaşma kavramına yüklediği anlamın ortaya çıkarılması,
- Yardımlaşma kavramına yüklenen bu anlamın 6 Şubat Kahramanmaraş Depremi öncesinde ne düzeyde eyleme dönüştüğü,
- Yardımlaşma kavramına yüklenen bu anlamın 6 Şubat Kahramanmaraş Depremi sonrasında ne düzeyde eyleme döktüğü,
- Yardımlaşma tutum ve davranışlarında cinsiyete, eğitim ve gelir durumlarına göre farklılaşmanın söz konusu olup olmadığı,
- Sosyal medya kullanımının yardımlaşma tutum ve davranışına etki edip etmediği,

- Sivil Toplum Kuruluşlarına üye olup olmamanın yardım faaliyetine etkisi,
- Kahramanmaraş Depremi'nin coğrafi anlamda Bursa'ya uzak olmasına rağmen bireylerde bir deprem kaygısı oluşturup oluşturmadığı ve varsa bu kaygının yardım faaliyetlerine etkisinin olup olmadığı.

• YÖNTEM

Araştırma önerisinde uygulanacak yöntem ve araştırma teknikleri (veri toplama araçları ve analiz yöntemleri dahil) ilgili literatüre atıf yapılarak açıklanır. Yöntem ve tekniklerin çalışmada öngörülen amaç ve hedeflere ulaşmaya elverişli olduğu ortaya konulur.

Yöntem bölümünün araştırmanın tasarımını, bağımlı ve bağımsız değişkenleri ve istatistiksel yöntemleri kapsamalıdır. Araştırma önerisinde herhangi bir ön çalışma veya fizibilite yapıldıysa bunların sunulması beklenir. Araştırma önerisinde sunulan yöntemlerin iş paketleri ile ilişkilendirilmesi gerekir.

Şekil 1'de Yöntem kısmı özetlenmiştir.

Şekil 1. Yöntem kısmı

Bu çalışmada yöntem olarak nitel araştırma deseni kullanılacaktır. Nitel araştırma, gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi farklı nitel veri oluşturma yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırmadır (Tekindal, M., Uğuz Arsu, Ş. 2020) Nitel araştırmayı, “gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma” olarak tanımlamak mümkündür (Yıldırım, A., Şimşek H. 2008, Karataş, Z. 2015). Nitel araştırmalarda determinist yaklaşım ön planda tutulmaz ve olaylar arasında neden-sonuç ilişkisi kurulmaz. Sayısal verilere ve istatistiklere daha az yer verilirken sözlü ve nitel analizlere daha çok vurgu yapılır. Nitel araştırmacılar olayların ve bağlamların dilini kullanır, olayları bağlamı içerisinde inceler. Sorunları, içerisinde oluşup geliştiği değerler sisteminden yalıtarak analiz etmez, durumlara egemen olan ilişkiler ağını kendi doğal ortamında yorumlamaya veya bunların anlamlarını ortaya çıkarmaya çalışır (Karataş, Z. 2015).

Katılımcılar

Bu projenin katılımcıları Bursa'dan 18 yaş ve üstünde olup yardım faaliyetlerine katılmış kişilerden seçilecektir. Katılımcılar belirlenirken kadın-erkek, eğitim durumu, sosyoekonomik seviye farklılıklarına dikkat edilecektir. Projede hedeflenen 30 katılımcıya ulaşmak için kartopu tekniği kullanılacaktır.

Veri Toplama Aracı

Çalışmada veri toplama tekniği olarak mülakat (görüşme) kullanılacaktır. Yarı yapılandırılmış soru formu kullanılacak olup sorular belirlenirken alana dair yapılmış çalışmalar incelenmiş, gerek deprem sonrasında sahada olan ekipler ile gerekse alanda uzman kişiler ile görüşülmüş ve nihayetinde katılımcılara sorulacak sorular amaç ve hedefler gözetilerek son şekli verilmiştir. Mülakatlar tam anlamıyla uygulanmadan önce 3 kişiye pilot uygulama yapılacak ve gerekirse sorular revize edilecektir. Daha sonra Bursa Uludağ Üniversitesi Beşeri ve Sosyal Bilimler Etik Kurulu'ndan onay alınacak ve araştırma yürütülecektir. Mülakat öncesinde katılımcıların rızası ile ses kaydı alınarak veri kaybı önlenmeye çalışılacaktır.

Verilerin Analizi

Nitel ve karma yöntemler için tasarlanmış bir yazılım programı olan MAXQDA ile verilerin analizi yapılacaktır. MAXQDA yoluyla verilerin amaç ve hedeflere uygun şekilde analiz edilmesi amaçlanmaktadır. Bu çerçevede mülakat metinleri deşifre edilecek, programa yüklenecek, önceden belirlenen temalar (kodlar) ile analiz yapılacaktır. Ayrıyeten verilerin değerlendirilmesinde psikolojik ve sosyolojik kuramlardan yararlanılacaktır. Rapor hazırlanırken etik ilkeleri gereğince katılımcıların isimleri belirtilmeyecek, müstear isimler kullanılacaktır.

- **PROJE YÖNETİMİ**
- **İş- Zaman Çizelgesi**

Araştırma önerisinde yer alacak başlıca iş paketleri ve hedefleri, her bir iş paketinin hangi sürede gerçekleştirileceği, başarı ölçütü ve araştırmanın başarısına katkısı “İş-Zaman Çizelgesi” doldurularak verilir. Literatür taraması, gelişme ve sonuç raporu hazırlama aşamaları, araştırma sonuçlarının paylaşımı, makale yazımı ve malzeme alımı ayrı birer iş paketi olarak gösterilmemelidir.

Başarı ölçütü olarak her bir iş paketinin hangi kriterleri sağladığında başarılı sayılacağı açıklanır. Başarı ölçütü, ölçülebilir ve izlenebilir nitelikte olacak şekilde nicel veya nitel ölçütlerle (ifade, sayı, yüzde, vb.) belirtilir.

İŞ-ZAMAN ÇİZELGESİ (*)

İp No	İş Paketlerinin Adı ve Hedefleri	Kim(ler) Tarafından Gerçekleştirileceği	Zaman Aralığı (...-... Ay)	Başarı Ölçütü ve Projenin Başarısına Katkısı
-------	----------------------------------	---	----------------------------	--

1	Mülakat için katılımcıların belirlenmesi	Yürütücü-Araştırmacılar	1. Ay	Katılımcıların belirlenmesi. Başarıya katkısı % 10'dur.
2	Araştırma için gerekli izinlerin alınması, Pilot uygulamanın yapılması ve mülakat sorularına son şeklinin verilmesi.	Yürütücü-Danışman-Araştırmacılar	2. Ay	Bursa Uludağ Üniversitesi Beşeri ve Sosyal Etik Kurulu'ndan gerekli izinlerin alınması, Hazırlanan bu soruların 3 kişi ile pilot uygulamasının yapılması. Başarıya katkısı % 10'dur.
3	Mülakatların katılımcılar (çalışma grubu) üzerinde uygulanması.	Yürütücü-Danışman-Araştırmacılar	3-4. Ay	Çalışma grubu üzerinde mülakatların yürütülmesi. Başarıya katkısı % 40'tır.
4	Mülakat sonucu toplanan verilerin analizi ve sonuç raporunun yazılması.	Yürütücü-Danışman-Araştırmacılar	5-6. Ay	Mülakat sonucu elde edilen verilerin bilgisayar aracılığıyla MAXQDA yazılımıyla analizinin yapılması, Verilerden elde edilen çıktıların rapor edilmesi. Başarıya katkısı % 40'tır.

- Risk Yönetimi**

Araştırmanın başarısını olumsuz yönde etkileyebilecek riskler ve bu risklerle karşılaşıldığında araştırmanın başarıyla yürütülmesini sağlamak için alınacak tedbirler (B Planı) ilgili iş paketleri belirtilerek ana hatlarıyla aşağıdaki Risk Yönetimi Tablosu'nda ifade edilir. B planlarının uygulanması araştırmanın temel hedeflerinden sapmaya yol açmamalıdır.

RİSK YÖNETİMİ TABLOSU*

İP No	En Önemli Riskler	Risk Yönetimi (B Planı)
3	Araştırmaya katılacak olan çalışma grubundaki kişilerin çeşitli nedenlerden (hastalık, taşınma, ölüm vb.) dolayı araştırmadan ayrılma durumu olabilir	Önceden belirlenen yedek çalışma grubuyla araştırma tamamlanacaktır.
3	Mülakatların yüz yüze yapılmaması gibi bir durum ortaya çıkabilir.	Mülakatlar çevrimiçi yapılacaktır.
4	Veriler değerlendirilirken nitel analiz programının ilk kullanımından kaynaklı sorunlar yaşanabilir.	Uzmanlardan profesyonel destek alınacaktır.

(*) Tablodaki satırlar gerektiği kadar genişletilebilir ve çoğaltılabilir.

- Araştırma Olanakları**

Bu bölümde projenin yürütüleceği kurum ve kuruluşlarda var olan ve projede kullanılacak olan altyapı/ekipman (laboratuvar, araç, makine-teçhizat, vb.) olanakları belirtilir.

ARAŞTIRMA OLANAKLARI TABLOSU (*)

Kuruluşta Bulunan Altyapı/Ekipman Türü, Modeli (Laboratuvar, Araç, Makine-Teçhizat, vb.)	Projede Kullanım Amacı
---	------------------------

Bilgisayar	Mülakat verilerinin analiz edilmesinde ve rapor edilmesinde kullanılacaktır.
Yazıcı	Mülakat sorularının ve mülakatlardan elde edilen verilerin çıktı olarak alınmasında kullanılacaktır.
Bursa Uludağ Üniversitesi Prof. Dr. Fuat Sezgin Merkez Kütüphanesi	Üniversitemizin abone olduğu ücretli veri tabanları kaynak araştırmasında kullanılacaktır.

- **YAYGIN ETKİ**

Önerilen çalışma başarıyla gerçekleştirildiği takdirde araştırmadan elde edilmesi öngörülen ve beklenen yaygın etkilerin neler olabileceği, diğer bir ifadeyle yapılan araştırmadan ne gibi çıktı, sonuç ve etkilerin elde edileceği aşağıdaki tabloda verilir.

ARAŞTIRMA ÖNERİSİNDEN BEKLENEN YAYGIN ETKİ TABLOSU

Yaygın Etki Türleri	Önerilen Araştırmadan Beklenen Çıktı, Sonuç ve Etkiler
Bilimsel/Akademik (Makale, Bildiri, Kitap Bölümü, Kitap)	Literatürde proje konusu ile ilgili yeterli çalışma bulunmamaktadır. Proje ile bu konunun yeni bilimsel çalışmalara katkı sağlayacağı öngörülmektedir. Proje tamamlandıktan sonra elde edilen çıktılar neticesinde öğrenci kongrelerinde sunulacak sözlü bildiri hazırlayarak ve hakemli dergilerde bir makale yayınlayarak literatüre katkı sunmak amaçlanmaktadır.
Ekonomik/Ticari/Sosyal (Ürün, Prototip, Patent, Faydalı Model, Üretim İzni, Çeşit Tescili, Spin-off/Start- up Şirket, Görsel/İşitsel Arşiv, Envanter/Veri Tabanı/Belgeleme Üretimi, Telif Konu Olan Eser, Medyada Yer Alma, Fuar, Proje Pazarı, Çalıştay, Eğitim vb. Bilimsel Etkinlik, Proje Sonuçlarını Kullanacak Kurum/Kuruluş, vb. diğer yaygın etkiler)	Araştırma sonucunda elde edilen veriler, hem devlet kuruluşlarıyla hem de STK'larla paylaşılarak bu kuruluşların sosyal yardımlarla ilgili çalışmalarına yardımcı olması öngörülmektedir. Proje tamamlandıktan sonra Bursa Uludağ Üniversitesi'ndeki öğrenci toplulukları bünyesinde panel şeklinde sonuçların öğrencilere duyurulması ve tartışılması hedeflenmektedir. Ayrıca proje sonuçlarının üniversitemizin resmî web sayfası ve sosyal medya hesapları üzerinden paylaşarak toplumsal farkındalığa katkı sunması öngörülmektedir.
Araştırmacı Yetiştirilmesi ve Yeni Proje(ler) Oluşturma	Literatüre bakıldığında proje konusu ile ilgili çalışmaların yetersiz olduğu görülmektedir. Özellikle tez çalışmaları bu noktada eksiktir. Projeyi diğer araştırmalardan ayıran bu konusunun, lisansüstü araştırmacılara ve yeni projelere ilham vermesi beklenmektedir.

(Yüksek Lisans/Doktora Tezi, Ulusal/Uluslararası Yeni Proje)

5. BÜTÇE TALEP ÇİZELGESİ

Bütçe Türü	Talep Edilen Bütçe Miktarı (TL)	Talep Gerekçesi
Sarf Malzeme	500TL	Mülakatların gerçekleştirilebilmesi için A4 kağıdı, renkli kalem, kartuş vb. kırtasiye malzemelerinin temin edilmesi.
Makina/Teçhizat (Demirbaş)	1500 TL	Mülakatların kayıt altına alınabilmesi için ses kayıt cihazının temin edilmesi.
Hizmet Alımı	1500 TL	Nitel verilerin analizinde destek amaçlı hizmet alınması (MAXQDA).
Ulaşım	2500 TL	Mülakatları gerçekleştirmek için ilçe ve köylere ulaşımında kullanılması.
TOPLAM	6000 TL	

NOT: Bütçe talebiniz olması halinde hem bu tablonun hem de TÜBİTAK Yönetim Bilgi Sistemi (TYBS) başvuru ekranında karşınıza gelecek olan bütçe alanlarının doldurulması gerekmektedir. Yukardaki tabloda girilen bütçe kalemlerindeki rakamlar ile, TYBS başvuru ekranındaki rakamlar arasında farklılık olması halinde TYBS ekranındaki veriler dikkate alınır ve başvuru sonrasında değiştirilemez.

6. BELİRTMEK İSTEDİĞİNİZ DİĞER KONULAR

Sadece araştırma önerisinin değerlendirilmesine katkı sağlayabilecek bilgi/veri (grafik, tablo, vb.) eklenebilir.

7. EKLER

EK-1: KAYNAKLAR

(Projede atıf yapılan kaynaklar gösterilmiştir.)

Anık, K. 2019. *Kadınların Yoksullukla Mücadelesi: Sosyal Yardımlaşma Kurumlarının Rolü*, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

Ayten, A. 2013. *Empati ve Din*, İstanbul: İz Yayıncılık.

Ayten, A. 2009. *Prososyal Davranışlarda Dindarlık Ve Empatinin Rolü*, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Baycar, A. 2019. "Dini ve Sosyolojik Boyutlarıyla Dayanışma-Yardımlaşma Olgusu," *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 21 (39), 199-225.

Boztilki, Melike. 2023. "Afet Sonrası Kendiliğinden Gelişen Gönüllülüğün Kaynaklarının, Potansiyellerinin ve Etkisinin Araştırılması," TÜBİTAK Deprem Araştırmaları Sanal Konferansı, 30 Mart 2023, <https://www.youtube.com/watch?v=cJ-EUd1rEJY>

- Bilen, E., Polat, M. 2022. "Öğretmen Adaylarının Deprem Farkındalığına İlişkin Görüşleri," *Türk Deprem Araştırma Dergisi*, 4 (1), 155-173.
- Demir, M. 2017. *Dindarlık-Yardımseverlik İlişkisi (Malatya Örneği)*, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri
- Freud, S. 1997. *Psikanalize Yeni Giriş Dersleri*, Çev. S. Budak, Ankara: Öteki Yayınları.
- Gouldner, A. W. 1960. "The Norm of Reciprocity," *American Sociological Review*, 25 (2), 161-178.
- İşler, A. 2022. *Yoksullukla Mücadelede Sosyal Yardımlaşma Ve Dayanışma Vakıflarının Fonksiyonları: Çarşamba Örneği*, Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Samsun.
- Karataş, Z. 2015. "Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri," *Manevi Temelli Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 1 (1), 62-80.
- Maslow, A. H. 2001. *İnsan Olmanın Psikolojisi*, Çev. O. Gündüz, İstanbul: Kuraldışı Yayınları.
- TC Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, *On Birinci Kalkınma Planı (2019-2023)*, https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2022/07/On_Birinci_Kalkinma_Plani-2019-2023.pdf
- Tekindal, M., Uğuz Arsu, Ş. 2020. "Nitel Araştırma Yöntemi Olarak Fenomenolojik Yaklaşımın Kapsamı Ve Sürecine Yönelik Bir Derleme," *Ufuk Ötesi Bilim Dergisi*, 20 (1), 153-182.
- Yıldırım, A., Şimşek, H. 2008. *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Seçkin Yayıncılık.

EK-2: MÜLAKAT SORULARI

• Katılımcı Bilgileri

- Cinsiyet:
- Yaş :
- Eğitim durumu :
- Meslek :
- Gelir durumu :

• Derinlemesine Sorular

- Yardım ve yardımlaşma dediğimizde aklınıza önce ne geliyor? Yardım maddi mi olur, bedenen hizmet şeklinde mi olur, manevi destek şeklinde mi olur? Yardımda size göre hangisi daha ön plandadır?
- Deprem öncesinde düzenli bir yardım davranışında bulunur muydunuz, bulunuyordusanız ne sıklıkla ve kimlere yardım ederdiniz, yoksa gelişen durum ve ihtiyaçlara göre mi yardım davranışında bulunurdunuz?
- Depremi öğrendiğiniz anda içinizden hemen yardım etme düşüncesi geçti mi? Nasıl bir yardım (eşya-para vermek veya deprem bölgesine gitmek) düşündünüz?
- Maddi yardım yaptıysanız hangi kanalı (Hükümetin İBAN paylaşımı, AFAD, Kızılay veya diğer yardım kuruluşları) kullandınız? Bunu tercih etmenizin özel bir nedeni var mıydı?

- Deprem bölgesine giderek yardımda bulundunuz mu? Aynı ve nakdi yardım etmenin dışında niçin ortaya gitme ihtiyacı hissettiniz? Bireysel olarak mı yoksa resmi kuruluş veya STK aracılığıyla mı gittiniz?
- Maddi yardım ettiyseniz daha sonraki haftalarda bu yardımı sürdürdünüz mü?
- Herhangi bir STK'ya yakın veya üye misiniz? Yakınsanız yardım davranışınıza bu STK'nın etkisi olduğunu söyleyebilir misiniz? STK çevreniz olmasa yine aynı düzeyde yardım yapar mıydınız?
- Haber kanallarındaki görüntüler ve bilgilerin yardım davranışınıza etki ettiğini düşünüyor musunuz?
- Sosyal medya hesabınız var mı? Varsa yardım davranışınıza sosyal medyadaki paylaşımların haber kanallarına göre daha çok etki ettiğini söyleyebilir misiniz? Sosyal medyanız olmasa yine aynı düzeyde yardım yapar mıydınız?
- Yakın çevrenizin dolaylı ya da direkt olarak yardım konusunda size bir etkisi oldu mu? Örneğin aile veya iş çevresindeki yardım faaliyetlerinden dolayı siz de düşündüğünüzden daha fazla yardım ettiniz mi?
- Yardım ve yardımlaşma salt bir dinî değer olarak görülebilir mi? Dinî düşünceler olmaksızın da bireyler yardım davranışında bulunabilir mi? Dinin yardımlaşmayı daha da artırdığı söylenebilir mi?
- Deprem haberlerinden sonra Bursa'da yaşamınıza rağmen sizde de bir deprem kaygısı oldu mu? Deprem çantası hazırlamak, deprem anında yapılacaklarla ilgili aile fertleriyle konuşmak, binanın depreme dayanıklılık durumu merak etme gibi düşünce ve davranışlar oluştu mu?
- Deprem haberleri sonrasında, daha önceki zamanlara göre ölüm veya engellilik üzerinde daha fazla düşündünüz mü?
- Deprem sonrasında "Deprem şehrimizde olsaydı işim veya evim muhtemelen şöyle olurdu?" diye düşünceler içinizden geçti mi? Kendinizi depremzedelerin yerinde hissettiğiniz anlar oldu mu?
- Bu kaygılarla birlikte yardım davranışınızda veya yardımların sürdürülmesinde bir değişiklik oldu mu? Yoksa bu kaygılar olmasa da aynı düzeyde yardım edeceğinizi mi düşünüyorsunuz?